

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

7. Orantes nolite multum loqui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

trari (quod quidem gratuitum est) sed pio ac debito orandi modo Deum semper aliquid retribuere Christus docet: quod quidem iustitiae est.

7. Orantes nolite multum loqui.

Cauillatur hic Caluinus more suo, & in totam Catholi-
cam Ecclesiam his verbis inuehitur. *Damnatur eorum Orationes Ecclesia-*
supersticio qui longis susurris Deum se promereri confidunt. Quo stice de-
errore sic imbutum videmus esse Papatum, ut precipua oratio- Epist. 121.
nis virtus illic credatur esse loquacitas. Nam quo quisque plus
verborum demurmurat, eo magis censetur exactè precatus esse.
Hæc ille. Sed impio calumniatori sanctissimus Augustinus
respondebit, qui hæc Christi verba sic exponit. *Orare in mul-*
ziloquio, non est, ut nonnulli putant, si diutius oretur. Aliud est
sermo multus, aliud diuturnus affectus. Nam & de ipso Domino Luc. 6.
scriptū est quod per noctauerit in orando, & quod prolixius ora- & 22.
uerit: ubi quid aliud quam nobis præbebat exemplum? Et paulò
pōst. Absit ab oratione multa locutio, sed non desit multa pre-
catio, si feruens perseverat intentio. Nam multum loqui, est in
orando rem necessariam superfluis agere verbis. Hæc ille. Et
aduertere Caluinus debuit Christum non simpliciter pohi-
buisse in orando multum loqui, sed addidisse, *Sicut ethnici.*
Illorum enim oratio erat mera battologia, quo verbo Chri-
stus hic vititur: id est, erat vana & incondita eiusdem rei repe-
titio, verbisque profanis à semetipuis inuentis sua idola in-
uocabant, ut sacerdotes Baal 3. Reg. 18. à mane usque ad meri-
diem. Atqui Catholicorum longæ preces quæ ita fatigant
hæreticos, ex diuinis Scripturis, maximè ex Psalmis Davidi-
cis depromptæ sunt; & quicquid oratur, ex formulis ab Ec-
clesia Dei præscriptis oratur: quæ cum ethni corum battolo-
giis nihil commune habent. Denique Beza in Annotationi-
bus ann. 65. editis suo Caluno contradixit, sic in hunc locum
scribens. *Longæ preces hic non damnantur, sed quæ vana sunt,*
inanæ, & superstitione. Idem vero Beza in eisdem Annotat.
ann. 88. excusis, illa sana sententia prætermissa, hunc in mo-
dum cum Caluno sibi insaniendum putauit. *Battologia vera*
& usitata exempla qui nosse volet, legat Romanensem Breuiaria-
& horas quas vocant Canonicas, Rosaria, & infinita huius- modi, quorum vel Satanam ipsum pudeat. Hæc ille egregie in
peius proficiens: & ea iam seipso deterior euomens, quorum
profectio vel ipsum Satanam pudeat: quum in Breuiariis &
horis

horis Canonicis diuinæ Scripturæ & alia ex probatissimis partibus decerpta multo maxima ex parte legantur: Rosaria Angelicam salutationem referant.

10. *Fiat voluntas tua, sicut in cælo, et in terra.*

Qvia hæc petitio manifestè docet exactam legis ac voluntatis diuinæ obedientiam à nobis exigi (ideo enim docet nos Christus hoc petere quia Deus id à nobis fieri postular) Caluinus hoc loco ut nefariam suam doctrinam de diuinæ legis plena obseruatione impossibili, id est que nullam operum sed solius fidei iustitiam tucatur, hunc in modum sibi ipsi obiicit. Posset (inquit) obiici quaestio, an petendum à Deo sit quod nunquam fore pronunciat usque ad finem mundi. Respondeo nihil opus esse, dum terram obedienter componi optimus ad Dei nutum, singulos homines excutere. Sufficit enim hoc voto testari, nobis odio ac tristitia esse quicquid Dei voluntati aduersum cernimus, extinctumq; cupere: non modo ut omnium affectuum nostrorum sit moderatrix, sed ut nos totos qua decet promptitudine ad eam implendam offeramus. Hæc ille. Sed primum mentitur Deum pronunciare nunquam fore usque ad finem mundi, ut sua voluntas in aliquo impleatur. Pronunciavit enim Deus contrarium de Dauide, dicens: *Inueni David virum secundum cor meum, qui faciat omnes voluntates meas.* Non quod Dei voluntatem nunquam violauit, qui sæpe & grauiter peccasse legitur, sed quod rarius peccans debita penitentia satisfecit: in quo etiam Dei voluntas fit, sicuti & in cælo facta est quum peccatis Angelos iuste puniret. Quod autem Caluinus ait, *non esse opus excutere singulos homines, si talis euasio locum habet, ergo & in reliquis petitionibus locum habere debet; maximè in eo quod dicitur, Sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Hic iuxta Caluinum non sunt excutiendi singuli homines, an verè dimittant debitoribus suis, ut illis dimittat Deus peccata sua. Cæterum sicut hoc singulos concernit, & possunt singuli dimittere debitoribus suis, planèque singulis necessarium hoc est, ut in sequentibus verbis Christus docet, nec sufficit voto testari (ut nugatur Caluinus) nobis odio ac tristitia esse, quod debitoribus nostris non dimittimus; eodem planè modo ut voluntas Dei in omnibus fiat à nobis, singulos concernit; & possunt singuli per Dei gratiam eius voluntatem implere, planèque necessarium hoc est singulis, suam in omnibus voluntatem diuinę volun-

Act. 13.

*Impostura
Caluini re
felliatur.*

*Singulos
præcepta
concernunt.*